

13. TELEPÜLÉSI, KISTÉRSÉGI IFJÚSÁGI STRATÉGIÁK, CSELEKVÉSI TERVEK ELKÉSZÍTÉSÉNEK MÓDSZERTANA

*Alapvető szempontok, módszerek,
kihagyhatatlan tartalmi elemek*

A települési, kistérségi ifjúsági stratégia és a települési, kistérségi ifjúsági cselekvési terv

Acímben több jelző, illetve főnév szerepel, melyek jelentésének pontos ismerete nélkülözhetetlen egy ifjúságsegítő szakember számára – így pontos meghatározásuk e tankönyv keretében megkerülhetetlen. Azaz mitől lesz települési, kistérségi és ifjúsági a stratégia és a cselekvési terv? Mi is valójában a stratégia, illetve a cselekvési terv?

- *Települési:* tartalma egy településre, Budapest esetében akár kerületre vonatkozik (Budapestnek, mint egységes fővárosnak lehet, sőt kell is, hogy legyen ifjúsági stratégiája, illetve cselekvési terve. A budapesti fiatalok életére azonban a kerületei önkormányzati képviselő testületei is rendkívül nagy hatással lehetnek (pl.: ifjúsági szolgáltatások működtetése, támogatása, ösztöndíjprogramok indítása, közvetítése, lakásvásárlási- illetve egyéb támogatások, stb.), így az ifjúsági stratégiák, cselekvési tervek elkészítése kerületi szinten is indokolt lehet.)
- *Kistérségi:* tartalma több, egy kistérségbe tartozó településre vonatkozik. (A stratégiák, cselekvési tervek alapvető kritériuma, hogy az abban meghatározott programok, intézkedések, stb. értelmezhető számú fiatalra vonatkozzon. Lehet, de nem érdemes cselekvési tervet készítenie a 3–4000-nél kisebb lélekszámú településeknek. Az ok az, hogy az ekkora településen élő fiatalok mindennapjait a lakhelyük mellett nagymértékben meghatározza, illetve befolyásolja a legközelebbi kisebb vagy nagyobb város: a szolgáltatások, a középfokú oktatási intézmények, a szórakozási lehetőségek, sokszor a munkahelyek is jellemezően ott érhetők el.)
- *Ifjúsági:* tartalma a település, illetve a kistérség ifjúsági korosztályára vonatkozik. (Tankönyvünkben több helyen is tárgyaltuk már, hogy az ifjúsá-

gi munka egyik nehezen meghatározható kérdésköre az érintettek korának, korosztályi meghatározásának kérdése, így van ez a stratégiák, a cselekvési tervek esetében is. A valóban „használható” stratégiák, cselekvési tervek nem hagyhatják figyelmen kívül sem a gyermekeket, sem a település, kistérség felnőtt lakosságát. Nem lehet a fiatalokra vonatkozó intézkedéseket meghatározni anélkül, hogy ne vennénk figyelembe az őket „felnevelő”, azaz rájuk gyerekkorukban hatással levő intézményeket (bölcsődék, óvodák, gyermekjóléti szolgálatok, gyermek-egészségügyi intézmények, stb.) és gyermekkoruk környezetét (szüleik iskolai végzettsége, családjaik általános anyagi helyzete, stb.), de anélkül sem, hogy ne gondolnák végig: mi lesz velük, ha a felnőnek (hogyan lesz saját lakásuk, hol fognak dolgozni, stb.)

A stratégiákat és a cselekvési terveket azonban nem csak ettől „ifjúságiak”. Tankönyvünkben többször szót ejtettünk már az ifjúsági részvétel fogalmáról, azaz arról, hogy az ifjúsági munka egyik legalapvetőbb módszertani sajátossága az érintetteknek, azaz a fiataloknak a bevonása az őket érintő döntésekbe, folyamatokba. Mi lehet nagyobb hatással a fiatalokra, mint településük, kistérségük ifjúsági stratégiája, cselekvési terve?⁸⁵ A stratégiák, cselekvési tervek tehát csak akkor lesznek valóban „ifjúságiak”, ha azok megalkotásában és megvalósításában a fiatalok, illetve közösségeik, szervezeteik aktív szerepet vállalnak.

- *Stratégia*: tartalma alapvetően a közép (3–5 év) vagy hosszú (5–10–15 év) távú célokra koncentrálnak.
- *Cselekvési terv*: tartalma a stratégiában meghatározott célok megvalósítására, azok eszközeire, módszereire⁸⁶ koncentrálnak.

A stratégiák, illetve a cselekvési tervek szempontjából megkerülhetetlen kérdés: ki a stratégia „tulajdonosa”, azaz ki felelős az azokban foglaltak megvalósításáért? A válasz az „Önkormányzati, települési ifjúsági munka” fejezetben írtakból ered: a „tulajdonos” a település önkormányzati képviselő-testülete, (megyei jogú városok esetében: közgyűlései), illetve a kistérségek tagtelepüléseinek vezetőiből (jellemzően a polgármesterekből, illetve a jegyzőkből) álló vezetőség. Az előbb említett testületek a felelősök ugyanis mindenért, ami az adott településen, kistérségben történik.

Természetesen van rá lehetőség – sok településen, kistérségben van is erre példa – hogy állampolgári közösségek, civil szervezetek, intézmények készítsenek ifjúsági stratégiát vagy cselekvési tervet. Munkájuknak azonban csak abban az esetben lesz eredménye, ha a képviselőtestület(ek) is megtárgyalják, illetve elfogadják a dokumentumokat. Az indok természetesen nem az, hogy egy-egy településen, kistérségben ne történhetne semmi a választott testületek jóváhagyása nélkül, sőt minél önállóbbnak kell(ene) lenniük a helyi közösségeknek. Az indok az, hogy a célok megvalósítását lehetővé tevő

eszközök túlnyomó részéért ezek a testületek a felelősek, illetve ezek a testületek különösen nagy hatással tudnak lenni azokra. (Pl.: ifjúsági közösségi tér finanszírozása, kedvezményes lakásvásárlási hitel biztosítása, új munkahelyeket teremtő vállalkozások támogatása, stb.)

Összefoglalva a fentieket: a települési, kistérségi ifjúsági stratégiák, illetve cselekvési tervek egy település, kerület, kistérség ifjúsági korosztályra vonatkozó közép és hosszú távú céljait, illetve az azok megvalósítását eredményező eszközöket és módszereket tartalmazó, az adott település, kerület, kistérség választott vezetősége által elfogadott dokumentum.

A tartalom

A fenti meghatározásból hiányzik még valami: valójában mi lehet a stratégiák, a cselekvési tervek tartalma?

A tartalom kapcsán mindenek előtt említést kell még tennünk egy szempontról: a stratégiák, cselekvési tervek szűk, illetve tág értelmezéséről.

- Szűknek nevezhetjük azt az ifjúsági stratégiát, cselekvési tervet, amely kizárólag az ifjúsági szolgáltatásokra, az ifjúsági közösségekre és civil szervezetekre, illetve az ifjúsági munka módszertanára és eszközrendszerére koncentrál. Az ilyen jellegű stratégiák nem vagy csak rendkívül szűkszavúan tartalmazzanak az oktatási, az egészségügyi, a szociális és gyermekjóléti, a közművelődési és a munkaerő-piaci területre vonatkozó fejlesztéseket.
- Tág értelmezésű az a stratégia, illetve cselekvési terv, amely nem csak a célok meghatározása során lép ki az ifjúsági munka alapvető módszertani kereteiből (azaz pl. kimondja: legyenek egészségesebbek, okosabbak, stb. a fiatalok), hanem a megvalósítandó programok, fejlesztendő intézmények, szolgáltatások kapcsán sem kizárólag az ifjúsági szakterülettel számol. Az ilyen stratégia, illetve cselekvési terv sokkal hívebben reagál a fiatalok élethelyzetének sajátosságára: ők egyszerre, egy időben élnek boldog vagy boldogtalan családban, tanulnak jól vagy rosszul, dolgoznak vagy keresnek munkát, azaz egyszerre, egy időben van szükségük több szakterület közös támogatására.

Véleményünk szerint a tág értelmezésű stratégiák, illetve cselekvési tervek szolgálhatják eredményesebben az egy-egy településen, kistérségben élő fiatalok életminőségének javulását, lehetőségeik bővülését. A szűk értelmezésű stratégiák és cselekvési tervek – bár elkészítésük és megvalósításuk sokkal kevesebb időt és emberei-anyagi erőforrást igényel – gyakorlatilag „magára hagyják” az ifjúsági szolgáltatásokat és az azokban dolgozó ifjúságsegítő szakembereket és azoktól, illetve tőlük várják a fiatalok mindennemű problémájának megoldását – annak ellenére, hogy az ifjúsági munka természet-

szerűleg nem tudja megoldani egyedül az oktatási, az egészségügyi, a szociális és gyermekjóléti, a közművelődési és a munkaerő-piaci terület esetleges hiányosságaiból eredő problémákat.

- A tag értelmezésű stratégiáknak és cselekvési terveknek legalább az alábbi területekre kell kitérniük:

- oktatás, képzés (a helyi oktatási, képzési rendszer feltételeinek biztosítása, működtetése);
- egészségügyi ellátás (testi és lelki egészségvédelem, prevenció, mentálhigiéné, gondozás, gyógyítás, kezelés);
- szociális ellátás (települési szociálpolitika, családsegítés, gyermek- és ifjúságvédelem);
- közművelődés, társas és közösségi élet (szabadidő, kultúra, sport, rekreáció, közelet, hitélet, egyesületi élet, önkéntesség feltételeinek biztosítása, kialakításának és működésének támogatása, stb.);
- munkaerőpiac (oktatási, képzési területtel való együttműködés, munkaerőpiaci kereslet-kínálat, kihasználatlan gazdasági lehetőségek, stb.);
- ifjúsági szolgáltatások (fiatalok igényeinek való megfelelés, a működés „társadalmasítása”, szükségletekre való reagálás, stb.);
- érdekvédelem, érdekérvényesítés, érdekképviselés (gyermek és ifjúsági jogok érvényesítése, érvényesülésének elősegítése, szükségletek és igények kielégítésének biztosítása, segítése a településen);
- ifjúsági mobilitás, belföldi, nemzetközi kapcsolatok (az önkormányzat törekvései, meglévő kapcsolatai, lehetőségei szerint)
- a települési gyermek- és ifjúsági munkát végző önkormányzati (munka-) szervezet (kialakítása, strukturálása és működésének biztosítása, a stratégiában lefektetettek végrehajtásában való kapacitálása, a szervezet nyílttá, nyilvánossá, a fiatalok és a végrehajtásban partnerszervezetek számára ismertté tétele);
- a helyi ifjúsági szervezetek (támogatásuknak rendszere, a koncepcióban foglaltak megvalósításában való szerepük, az önkormányzattal való kapcsolatrendszerük).

A fenti témák, területek kapcsán

- a stratégiáknak
- át kell tekinteniük a fenti területek jelenlegi helyzetét és
- 3–5–10–15 évre meg kell határozniuk a fejlesztési irányvonalakat, de min- denek előtt a fejlesztéssel elérendő célokat;
- a cselekvési tervnek éves bontásban tartalmaznia kell
- a fejlesztések lépéseit (eszközait) és módszereit,
- az egyes lépések határidejét, felelőseit, a megvalósításban közreműködő intézményeket és szervezeteket és.

- a célok megvalósításához szükséges pénzüsszegeket, különös tekintettel arra, hogy a meghatározott pénzből mennyi az önkormányzat saját forrása és mennyit kell külső forrásból (jellemzően pályázatok útján) biztosítani.

A célok-eszközök-módszerek elválaszthatatlan hármasa

A fentiekben írtuk: a stratégia a célokat, míg a cselekvési terv az eszközöket és a módszereket határozza meg. Írhattuk volna azt is, hogy a stratégia ad választ a „miért?” kérdésre, a cselekvési terv pedig megmondja, hogy „mit?” és „hogyan?”

A fenti összefüggések végiggondolása nélkül nem lehet megvalósítható stratégiát, illetve cselekvési tervet készíteni.⁸⁷ Az alábbi oldalakon egy elképzelt stratégia, illetve cselekvési terv vázlatán keresztül mutatjuk be, hogy mik lehetnek a célok, az eszközök és a módszerek, illetve, hogy miképpen függenek össze egymással.⁸⁸

Célok	Eszközök	Módszerek
A településről elvándorló fiatalok számának csökkentése	- a fiatalok „hazatérésének” támogatása; - a fiatalok településükhöz való kötődésének erősítése	- önkormányzati bérlakások biztosítása; - állás biztosítása úgy, hogy a „hazatérő fiatalok” kötelesek részt venni a település fejlesztési elképzeléseinek kidolgozásában, megvalósításában - a fiatalok bevonása a róluk szóló döntések meghozatalába; - a fiatalok által szervezett, a település teljes lakosságának szóló programok megvalósulásának támogatása; - a fiatalok, mint „a település számára fontos” lakosok elismerése
A fiatalok munkaerő-piaci aktivitásának növelése	- a munkaerő piacra való belépéshez szükséges kompetenciák elsajátításának elősegítése; - fiatalok vállalkozásindításának támogatása;	- a környékbeli munkáltatók által hiányolt kompetenciák felmérése; - a munkáltatók, az iskolák és az ifjúsági szolgáltatók együttműködésének kialakítása; - a településen (vagy a környéken) működő iskolák oktatási programjának korszerűsítése; - pályaválasztási tanácsadás erősítése; - önkéntes programok indítása, támogatása; - az alapvető gazdasági ismeretek oktatása az általános- és középiskolákban; - diákvállalkozások indítása; - speciális, ingyenes vagy csekély önerőt igénylő képzési programok indítása; - kedvezményes hitelek;

Célok	Eszközök	Módszerek
	– lehetséges állásajánlatok széleskörű terjesztése	– az Állami Foglalkoztatási Szolgálat információinak eljuttatása az ifjúsági szolgáltatásokba, a fiatalok által gyakran látogatott szórakozóhelyekre, a fiatalok által olvasott helyi médiumokban (pl. Est-lapok) való megjelentetése
✓ A csellengő – és eközben nem egyszer rongáló – fiatalok számának csökkentése	– szabadidő eltöltési lehetőségek bővítése – a csellengő fiatalok bevonása különböző programokba, szolgáltatásokba	– a fiatalok szabadidő-eltöltési szükségleteinek felmérése; – a fiatalok bevonása a szabadidő-eltöltésüket szolgáló intézmények program-kínálatának kialakításába; – ifjúsági közösségi tér, extrém sportpálya, zenekaroknak alkalmas próbahelyiség, stb. kialakítása, fejlesztése, nyitvatartási idejük meghosszabbítása (különös tekintettel a hétvégére); – felkereső ifjúsági munka kialakítása; – kifejezetten az ő érdeklődési körüknek megfelelő, „nekik dedikált” programok szervezése a közösségi terekben; – az élethelyzetüknek megfelelő képzési, továbbképzési programok indítása

A fenti példa természetesen nem alkalmazható változtatás nélkül egy-egy település vagy kistérség esetében. Minden stratégia, cselekvési terv kapcsán az adott település társadalmi-gazdasági helyzetéből, az önkormányzati képviselőtestületek(ek) szándékaiból és az ott lakó fiatalok igényeiből kell kiindulni. Semelyik „kiindulási szempontot” sem szabad figyelmen kívül hagyni, hiszen

- a társadalmi-gazdasági helyzet ismerete nélkül irreális célokat határozhatunk meg;
- a képviselőtestület(ek) szándékainak beépítése hiányában nem biztos, hogy rendelkezésre állnak majd a szükséges anyagi források vagy a képviselőtestület(ek) nem lesznek hajlandó pl. átalakítani az oktatási intézmények pedagógiai programját;
- a fiatalok megkérdezése nélkül pedig egyáltalán nem biztos, hogy a meghatározott eszközökkel és módszerekkel valóban elérhetjük a céljainkat.

A fenti példát a „célok-eszközök-módszerek” hármassága miatt érdemes különösen áttanulmányozni. Ifjúságsegítő szakemberként leginkább a „módszerek” kapcsán vállalhatunk meghatározó szerepet, azaz egy-egy konkrét program megvalósításában veszünk részt. A többször emlegetett hármasságot ekkor kell különösen figyelembe vennünk: végig kell gondolnunk, hogy milyen célokat szolgálnak az általunk vagy a részvételünkkel magvalósuló programok. Az önkéntesség, az ifjúsági részvétel különböző formái, az ifjúsági szolgáltatások vagy akár – a fentiekben csak áttételesen említett – nemzetközi ifjúsági programok, mind-mind eszközök és módszerek, melyek konkrét megvalósítása egyrészt a céloktól függ, másrészt több célt is szolgál(hat).

- Az ifjúsági részvétel fejlesztését (pl.: egy település gyermek- és ifjúsági önkormányzat létrehozását) másképpen kell megvalósítani, ha az a célunk, hogy ezáltal tudatosabb állampolgárok legyenek a fiatalok vagy akkor, ha azt szeretnénk elérni, hogy jobban kötődjenek a településünkhöz. Az első esetben a gyermek- és ifjúsági önkormányzat belső működésére, a választás és a választatás miértjének, hogyanjának a megismertetésére, a második esetben pedig a „felnőtt képviselőtestülettel” való párbeszédre, a fiatalok igényeinek a megvalósítására kell nagyobb hangsúlyt fektetnünk.
- Az önkéntes ifjúsági programok fejlesztése során, ha a célunk a fiatalok munkaerő-piaci aktivitásának növelése, akkor a programba bevonandó fiatalok között nagy számban kell, hogy legyenek a szükséges kompetenciákkal nem rendelkező, illetve a munkanélküli fiatalok. Az önkéntes programok más céllal való támogatása esetén (pl.: a szociális és egészségügyi intézményekben dolgozó szakemberek terheinek csökkentése empátikus fiatalok segítőkként való bevonásával) már erre a szempontra kevésbé kell figyelnünk.

A „célok-eszközök-módszerek” egymásra épülő végiggondolása tehát alapvető eleme egy települési, kistérségi ifjúsági stratégia, cselekvési terv kidolgozásának.

A célok kapcsán érdemes megemlíteni: minden településnek más-más célja lehet sőt más-más célja kell, hogy legyen. Egy egyetemi városnak pl. célja (érdeke) lehet, hogy az egyetemein tanuló fiatalok ott telepedjenek le, alapítanak vállalkozást, munkájukkal vegyenek részt a város fejlesztésében, míg annak a kisvárosnak vagy falunak, ahonnan a fiatalok elmentek tanulni az az érdeke, hogy a kiművelt emberfők visszatérjenek. Egy-egy településnek „még csak” az lehet a fontos, hogy a fiatalok esténként ne az utcán lólgjanak (cselengjenek), míg egyes kistérségek „már azon gondolkodhatnak”, hogy miképpen vonják be a fiatalokat a társadalmi-gazdasági fejlesztési koncepciók kidolgozásába. Az egymásnak sok esetben ellentmondó célok összehangolását oldhatja (oldhatná) meg, ha lennének megyei, regionális ifjúsági stratégiák, cselekvési tervek és a kormányzat is rendelkezne egy koherens koncepcióval.

A településinél, kistérséginél magasabb szintű tervekre a jelen fejezetben nem térhetünk ki, azt azonban fontosnak tarjuk megjegyezni, hogy a különböző szintű dokumentumok egymásra kell, hogy épüljenek, ami a mi esetünkben azt jelenti, hogy stratégia-, illetve cselekvési tervkészítő munkánk során – ha létezik – figyelembe kell, hogy vegyünk a megyei, regionális és országos koncepciókat.

A kidolgozás folyamata

A stratégia és a cselekvési tervek kidolgozása kapcsán – az önkormányzati képviselőtestület(ek) szándékai mellett – az előbbiekben már említett két kiemelten fontos szempontot kell figyelembe venni:

- az adott település társadalmi-gazdasági helyzetét és
- az ott lakó fiatalok igényeit.

A település társadalmi, gazdasági helyzetének felmérése kapcsán „A tartalom” című fejezetben felsorolt összes területet meg kell vizsgálni. Forrásként több helyről is beszerezhetünk adatokat:

- az önkormányzati hivataloktól (számos ágazati törvény határoz meg az önkormányzatok számára kötelező adatgyűjtéseket);
- a Központi Statisztikai Hivaltól (a KSH számos önkormányzati adatgyűjtést rendszerez, illetve dolgoz fel, de a mi szempontunkból az is fontos lehet, hogy a KSH-tól kistérségi, megyei, regionális és országos adatokat is beszerezhetünk, amelyek a stratégia céljainak meghatározásához nyújthat alapot – pl.: a fiatalok munkaerő-piaci aktivitásának legalább az országos szintre való emelése);

- a különböző szakterületek, ágazatok megyei és regionális hivatalaitól;
- a regionális ifjúsági szolgáltató irodáktól,
- a Nemzeti Civil Alapprogramot és egyéb, az ifjúsági korosztályt is érintő pályázatok kezelőitől (pl.: a pályázati aktivitást nyújtó civil szervezetekről, pályázataik sikerességéről, stb.).

A statisztikák mellett figyelmet kell fordítanunk az adatfelvételekkel nem mérhető szempontokra is: hogyan érzik magukat a fiatalok a településen, illetve a kistérségben, miként képzelik el a saját és településük, kistérségük jövőjét, miként tekintenek a felnőttek a fiatalokra, stb. Az ilyen jellegű információkra leginkább a szociológia különböző módszereivel tehetünk szert (pl.: interjúk, fókuszcsoportok).

Az előző bekezdésben már részben érintettük: a fiatalok megkérdezése nélkül stratégiánk, illetve cselekvési tervünk nem lesz reális. Számos szociológiai módszerrel felmérhetjük a fiatalok igényeit, de sok esetben eredményesebbek lehetünk, ha a közösségfejlesztés egyik módszerét, a közösségi felmérést használjuk.

A közösségi felmérés sajátossága, hogy a számunkra szükséges információk megszerzése mellett arra is eszköz lehet, hogy aktivizáljuk a település, a kistérség fiataljait. A közösségi felmérés során az egyes kérdéseket is már az érintettek (azaz a mi esetünkben a fiatalok) határozzák meg és a kérdőívek felvételében is aktívan részt vesznek. A felmérés külön sajátossága, hogy nem teljes mértékben anonim: külön fejezet szól arról, hogy a megkérdezettek milyen fejlesztéseket, változtatásokat tartanak szükségesnek és adott esetben részt vennének-e ennek megvalósításában. A közösségi felmérés lehetőséget ad tehát arra is, hogy ráleljünk a társadalmi részvétel iránt fogékony fiatalokra.⁸⁹

A kidolgozás folyamata kapcsán két fogalmat kell még körüljárnunk: nyilvánosság és partnerség.

A stratégia, illetve a cselekvési terv kidolgozásának teljes folyamata nyilvános kell, hogy legyen. Már a kidolgozás szándékáról is tájékoztatni kell a település teljes lakosságát, azaz nem csak a fiatalokat. Az önkormányzat saját újságjában, hirdetőtábláink, honlapján azaz minden olyan fórumon, ahol információkat kaphatnak a lakosok tájékoztatást kell nyújtani a kidolgozás kezdetéről: egyrészt mindenki számára lehetőséget kell adni a munkában való részvételre, másrészt magunk számára is biztosítani kell, hogy minél több gondolat, ötlet eljuthasson hozzánk.

A stratégia és a cselekvési terv kidolgozásáról levélben, e-mailen tájékoztatni kell minden ifjúsági szervezetet, fiatalokkal foglalkozó intézményt és fel kell kérni azokat a közös munkára.

A partnerség az ifjúsági munka egyik alapelve: a települési, kistérségi ifjúsági stratégiákat és cselekvési terveket is minél több érintett bevonásával kell

elkészíteni. A megalkotás folyamatába feltétlen be kell vonni a településen, kistérségben működő

- ifjúsági közösségeket, szervezeteket, az ifjúsági szolgáltatásokat;
- az oktatási, az egészségügyi, a szociális és gyermekjóléti, a közművelődési és a munkaerő-piaci területeken aktív civil szervezetek, intézményeket, szolgáltatásokat;
- jelentősebb vállalkozásokat, munkáltatókat;
- egyházakat, hitéleti szervezeteket és
- a település, illetve a kistérség jelentősebb személyiségeit.

Segítheti munkánkat, ha a kidolgozás, illetve a megvalósítás során folyamatosan együttműködünk a regionális ifjúsági szolgáltató irodák munkatársaival, illetve egyéb szakértőkkel, közösségfejlesztőkkel. További hasznos „eszköz” lehet, ha az együttműködő partnerekből egy szakértői kerekasztalt alakítunk – így egyrészt a szakemberek együttműködése a stratégia, illetve a cselekvési terv megalkotását követően is fennmaradhat, másrészt keretet teremthetünk az oly’ sokszor emlegetett integrált, komplex ifjúsági szolgáltató rendszer kialakításának, fejlesztésének.

A partnereket a munka teljes folyamatába be kell vonni: a célok meghatározásától, a módszerek kidolgozásáig. A partnerség keretében azonban a stratégia, illetve a cselekvési terv megvalósításában is minél több szerepet kell adni a partnereknek – értelemszerűen különös tekintettel az ifjúsági közösségekre, civil szervezetekre és az ifjúsági szolgáltatásokra.

Irodalom

Bánáti Ferenc: Az ifjúság visszavétele, vagy lenyúlása – Társadalmi-gondolati háttér egy lehetséges és reális ifjúságstratégia készítéséhez. *Új Ifjúsági Szemle* 4., 2004 nyár.

Beke Márton: Az ifjúsági korosztályok részvétele a települések döntéshozatalában. *Új Ifjúsági Szemle*, 2004 tavasz.

Gyerek és ifjúsági önkormányzatok Magyarországon, ISM 2001

Ifjúsági információs és tanácsadó irodák Magyarországon, Hayico 2004

Jegyzetek

- 85 Mondhatjuk persze azt (és ez igaz is!), hogy az igazán meghatározó az a stratégia, illetve a cselekvési terv megvalósítása. A jelen oldalakon azonban azzal a feltételezéssel élünk, hogy a szóban forgó stratégiákban, cselekvési tervekben foglaltak meg is valósulniak, azaz már maguk a dokumentumok is meghatározók lehetnek.

- 86 A „célok-eszközök-módszerek” elválaszthatatlan hármasságáról még a későbbiekben részletesen írunk.
- 87 Bármilyen hosszabb távú terv sem tud sikeres lenni a célok, az eszközök és a módszerek szisztematikus végiggondolása nélkül. Pályázatok kidolgozása, ifjúsági szolgáltatásunk fejlesztése, bármely ifjúsági közösségre, szervezetre vonatkozó fejlesztő munkánk sikere is egyrészt ezen szempontok végiggondolásán áll vagy bukik.
- 88 A célokról, eszközökről és a módszerekről a projektmenedzsment kapcsán számos kiváló könyv született, mely részletesen foglalkozik ezen fogalmakkal. Mindezek közül a számunkra legfontosabb a Mobilitás Európai Fejlesztési Igazgatósága által, a T-Kit sorozat keretében kiadott „Projektmenedzsment” című kiadvány, amely letölthető a www.mobilitas.hu oldalról.
- 89 A közösségi felmérésről a www.kozossegfejlesztes.hu oldalról szerethetők be további információk.